

Datum: 24 april 2025

Onderwerp: Besluit inzake intrekking aanbesteding Jeugdhulp Zeeland 2026 - 2027

Contact: Willemienke Bliek Janssen

Email: T.a.v.: (Bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland)

Geachte leden van de bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland, gemeenteraadleden, inkoop, programmamanagement jeugdhulp Zeeland,

U heeft ons op 17 maart meegenomen in uw afweging om de nieuwe aanbesteding 2026 uit te stellen en een overbrugging te realiseren in de vorm van een aanbesteding voor twee jaar.

In afwachting van verdere concretisering van de veranderopgaven in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd en de Regiovisie Jeugdhulp Zeeland 2023-2028 (hierna: Regiovisie), zullen tijdelijke contracten worden afgesloten voor de periode 2026-2027.

Pas vanaf 2028 zal de nieuwe contractering ingaan.

Middels deze brief willen wij onze visie op het genomen besluit aan u kenbaar maken.

Oorspronkelijke doelstelling van de nieuwe aanbesteding: een dekkend zorglandschap gefocust op de meest kwetsbare jeugd

De afgelopen jaren is het aantal kinderen met jeugdhulp flink toegenomen in Zeeland. Meer kinderen en gezinnen doen beroep op jeugdhulp, terwijl de beschikbare arbeidsmarktcapaciteit afneemt en de kosten (verder) oplopen. Daarbij zijn door onderzoeksbureau HHM ook belangrijke tekortkomingen (lacunes) in het huidige aanbod vastgesteld. Juist de meest kwetsbare kinderen komen hierdoor in de knel.

Centraal in de nieuwe aanbesteding stond daarom het bouwen aan een **dekkend jeugdhulplandschap** in Zeeland. Dit komt ook terug in de Regiovisie Jeugdhulp Zeeland 2023-2028 waarin belangrijke hervormingen – in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd – zijn vastgesteld.

Daarvoor is een hervorming van het huidige landschap nodig waarbij we professionals in de jeugdzorg zo efficiënt en effectief mogelijk inzetten en kosten terugbrengen.

Tijdelijke aanbesteding: stilstand voorkomen

In de tijdelijke aanbesteding wordt gekozen voor uitstel van de beoogde hervormingen in het Zeeuwse jeugdhulplandschap.

Daarbij signaleren wij dat volledige stilstand van de noodzakelijke doorontwikkeling van het landschap zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Daarnaast moet de tijdelijke aanbesteding recht doen aan de eerder gesignaleerde lacunes waarbij de focus moet liggen op een dekkend landschap op basis van reële tarieven. Tot slot moet verdere groei worden voorkomen.

Concreet zijn onze zorgpunten:

1. **Stilstand** van de transformatieopgave van de jeugdhulp in Zeeland die moet leiden tot betaalbare en toegankelijke jeugdhulp;
2. Verdere **groei** van het aanbod vanwege gebrekkige instroomregulering (de beweging naar SLT's is pas voor 2028 en verder voorzien en in de huidige situatie wordt nog gewerkt met verschillende toegangen);

3. Verdere **afkalving** van het **aanbod** door niet in te spelen op lacunes in het aanbod en eenzijdige afwenteling van kostenstijgingen op aanbieders door verzwarende wijzigingen in de functiemix van hulpvormen, waardoor complexiteit van hulpvragen en wachttijden naar verwachting verder zullen toenemen in verband met het tekort aan de hoger opgeleide zorgprofessionals. Zorgkosten zullen hierdoor onnodig stijgen.

Dit wordt hieronder verder toegelicht.

Ons verzoek: ingezette transformatie zoveel mogelijk voortzetten en toewerken naar stabiliteit van (kosten)groei waarna vanaf 2028 verder gewerkt kan worden aan verdere af- en ombouw in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd en Regiovisie

In aanloop naar de aanvankelijk beoogde nieuwe aanbesteding in 2026, zijn de huidige acht samenwerkingsverbanden eerder gestart met een verkenning naar hun onderlinge samenwerking om invulling te geven aan de aanvankelijk beoogde inperking van het aantal samenwerkingsverbanden.

Het (tijdelijk) teruggevalen op de oude aanbestedingsstukken (2019)/contractafspraken (2020-2025) voor 2026-2027, heeft gevolgen voor de reeds ingezette verkenning om te komen tot samenvoeging van het aantal partijen/verbanden.

Naast het feit dat partijen in aanloop naar de beoogde hervorming zelf ook (advies)kosten hebben gemaakt, spreken de huidige samenwerkingsverbanden unaniem de wens uit om vast te houden aan het voorstel om tot inperking van het aantal samenwerkingsverbanden over te gaan.

Als gevolg hiervan kunnen de nieuwe samenwerkingsverbanden, in aanloop naar de aanbesteding in 2028, alvast een eerste begin maken met het verbeteren van een adequate toegang tot jeugdhulp en kunnen in dit verband onderling aangescherpte afspraken worden gemaakt.

Daarnaast roepen partijen (opnieuw) op tot reële tarieven. Hoewel de omvorming naar nieuwe producten (onder andere door invoering van een arrangementenmodel) voorlopig is uitgesteld, signaleren partijen dat in het nieuwe kostprijsonderzoek – uitgevoerd door Berenschot – gesleuteld wordt aan de functiemix voor diverse productcategorieën.

Hoewel wij de noodzaak tot kostenbeheersing onderschrijven, signaleren wij dat dit niet ten koste mag gaan van de kwetsbare jeugd in Zeeland. In de huidige krappe arbeidsmarkt is het al lastig genoeg voldoende hoogopgeleid personeel te vinden. Verzwaring van de functiemix (bijvoorbeeld van HBO+ naar WO en/of van WO naar WO+) heeft directe gevolgen voor de beschikbaarheid van het aanbod. Hiermee komt de continuïteit van ondersteuning voor deze doelgroepen onder druk te staan en dreigt verdere afkalving van deze belangrijke voorzieningen. Bovendien is ook de huidige functiemix van hulpvormen aan herziening toe in de context van een krappe arbeidsmarkt. Er zal in onze visie dus in gezamenlijkheid moeten worden gezocht naar de meest passende inzet van professionals gerelateerd aan de verschillende hulpvormen.

Wij geven dit signaal in het belang van kwetsbare jongeren in Zeeland en zijn ons daarbij tegelijkertijd bewust van onze maatschappelijke opgave om de haast onbeheersbare kosten van jeugdzorg in Zeeland, in samenwerking, te beteugelen.

Onze oproep is daarom niet te zoeken naar manieren waarop, op korte termijn, eenzijdig kosten worden afgewenteld, maar te zoeken naar een bestendige manier van duurzame kostenafbouw waarbij een dekkend zorglandschap centraal staat. Hiervoor is een integrale (keten)aanpak nodig en

verdiepende analyse om te zoeken naar passende alternatieven voor het huidige jeugdzorgaanbod (beweging naar 'matched care').

Omdat een integrale hervorming van het landschap pas vanaf 2028 wordt voorzien, en totale stilstand van de transformatieopgave van Jeugdhulp in Zeeland moet worden voorkomen, roepen wij concreet op om:

1. Vast te houden aan reductie van het aantal samenwerkingsverbanden – en daarmee ook inperking van het aantal toegangen (voordeuren) – vooruitlopend op de beweging naar SLT's per 2028. Een eerste en voorlopige kijkrichting zijn de ~ **drie samenwerkingsverbanden** die al stonden voorgesorteerd naar aanleiding van de eerder beoogde aanbesteding (voor het bestuursbesluit en de recente koerswijziging d.d. 17 maart jl.). Dit vraagt verdere uitwerking in aanloop naar de publicatie van de nieuwe tijdelijke aanbestedingsstukken deze zomer;
2. Ruimte te creëren voor **inhoudelijke doorontwikkeling** van het aanbod vanuit de door HHM geconstateerde lacunes;
3. Rekening te houden met een **evenwichtige (lees: maatschappelijk rechtvaardige) verdeling van de kostenopgave** waarbij voor 2026-2027 wordt vastgehouden aan de huidige producten én rekening wordt gehouden met **passende leveringseisen** ingegeven door een **krappe arbeidsmarkt**, in het bijzonder voor hoger opgeleide zorgprofessionals.

Tot slot: doorbouwen aan toekomstbestendige jeugdhulp in Zeeland

Invulling geven aan de transformatieopgave in Zeeland vraagt nauwe samenwerking tussen betrokken partijen om kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van jeugdhulp in Zeeland te verbeteren.

Met bovenstaande beschouwen wij de tussenliggende periode 2026-2027 als overgangperiode en 'work in progress' waarbij we de eerste stappen richting een dekkend en toekomstbestendig Zeeuws jeugdhulplandschap en inzetten op stabilisering van verdere kosten(groei) in aanloop naar de voorziene hervormingen vanaf 2028.

Dit zodat we goed voorgesorteerd zijn voor verdere doorontwikkeling vanaf 2028 en een eerste start maken met het intensiveren en verbeteren van onze onderlinge samenwerking. Stilstaan is daarin voor ons geen optie, kinderen en gezinnen in Zeeland verdienen meer.

Voor de langere termijn willen we bouwen aan een uitvoering van de gezamenlijke visie op het jeugdhulplandschap vanaf 2028 en het vertrouwen dat nodig is om invulling te geven aan de voorgestelde complexe hervormingen.

We doen daarom tot slot ook de oproep om te werken aan de onderlinge samenwerking die nodig is om de kwaliteit van het aanbod in Zeeland een impuls te geven en verdere hervormingen mogelijk te maken. Samenwerking tussen ons als jeugdzorgaanbieders en gemeenten is wat ons betreft van wezenlijk belang om te komen tot een kwalitatieve en betaalbaar jeugdzorglandschap.

Hiervoor willen wij op termijn graag een nader gesprek waarbij versterking van onze samenwerking centraal staat.

Met vriendelijke groet,

Mevr. Helga van Laak

Penvoerder Samenwerkingsverband Jeugd Voorop

Mevr. Willemienke Blik Janssen

Penvoerder Samenwerkingsverband Zeeuwse Zorg Rondom Jeugd

Dhr. Eric Starmans

Penvoerder Samenwerkingsverband Jeugdhulpcombinatie Zeeland

Mevr. Mary Korten

Penvoerder Samenwerkingsverband Team Integrale Jeugdhulp

Dhr. Eric Pors

Penvoerder Samenwerkingsverband de Brug

Mevr. Sylvia van Waarde

Penvoerder Samenwerkingsverband S.L.I.M. Zeeland

Dhr. Peter Steenkist

Penvoerder Samenwerkingsverband JOOST

Mevr. Karen Braamse

Penvoerder Samenwerkingsverband Matched Care Zeeland